

Protokoll fört vid möte med Landsbyggsnätverkets styrgrupp den 20 september på LRF

Närvarande:

Harald Svensson, Jordbruksverket, ordförande
Annika Andersson, Lokalt ledd utveckling
Ingmar Elofsson, Lokalt ledd utveckling FOG
Ingmar Alm, Svenska Fotbollförbundet
Thomas Norrby, SLU
Tore Johnsson, Sveriges Fiskares Producentorganisation
Anders Johansson, Coompanion
Anneli Gunnars, Naturbruksskolornas Förening
Karin Skantze, Naturvårdsverket
Sofia Lindblad, LRF

Adjungerad

Andreas Mattisson, Förvaltningsmyndigheten Jordbruksverket

Kansliet

Nils Lagerroth
Maria Gustafsson
Beata Allen § 1 - 8

Övriga

Bianca Burkardt Salazar Näringsdepartementet § 1 – 7.
Leif Öster, Naturturismgruppen § 8

Deltog ej:

Åza Rydén, ESF-rådet, adjungerad
Mattias Grapenfelt, Hushållningssällskapens Förbund
Eva Engström, Länsstyrelserna
Patrik Nilsson, Företagarna
Terese Bengard, Hela Sverige ska leva
Åsa Bjelkeby, Tillväxtverket

1. Mötets öppnande

Sofia Lindblad hälsade välkommen till LRF. Harald Svensson hälsade välkommen till mötet och öppnade mötet. Anders Johansson, Coompanion och Anneli Gunnars, Naturbruksskolornas förening presenterade sig och hälsades välkomna till styrgruppen.

2. Sekreterare

Nils Lagerroth utsågs till sekreterare.

3. Justerare

Ingmar Elofsson utsågs till att justera dagens protokoll

4. Föregående protokoll

Vid föregående möte informerades styrgruppen om att Ung i Gröna Näringar gruppen, UGN, planerar en landsbygdens dag på riksdagen. UGN-gruppen har dock hittills inte lyckats få fastställt en dag för detta.

Styrgruppen diskuterade möjligheten att få till en landsbygdens dag på riksdagen. Ledamöter från olika partier bör kontaktas inför en sådan dag. Kansliet tar fram ett brev undertecknat av flera ledamöter i styrgruppen som sedan skickas till utvalda riksdagsledamöter.

I anslutning till diskussionen om en landsbygdens dag på riksdagen informerades styrgruppen även om planerna för Gröna näringar gruppens virtuella bushresa på riksdagen den 18 oktober samt om det möte integrationsgruppen hade på riksdagen i juni.

Beslutades att

Godkänna föregående protokoll från 12 juni 2017 och lägga det till handlingarna

Kansliet tar fram ett förslag till brev med önskemål om en landsbygdens dag på riksdagen till våren. Brevet kan undertecknas av tre styrgruppsledamöter.

5. Information från Näringsdepartementet Bianca Burkardt Salazar och Förvaltningsmyndigheten Andreas Mattisson

På gång på näringsdepartementet:

En satsning kopplad till landsbygden finns i 2018 års budgetproposition (BP 18), Hela Sverige satsningen på 1,2 Mdr. Den består av fyra delar; Service och goda levnadsvillkor 347 milj kr, Gröna jobb i hela landet 253 milj kr, Företag i utbildning i hela landet 410 milj, och Infrastruktur 235 milj kr. En budgettram föreslås för kommande landsbygdspropositionen uppgående till 100 milj kr 2018, därefter 750 milj. kr per år för 2019 och 2020 och därefter 400 milj kr per år som en permanentsatsning. Det föreslås en höjning av SOT-nivån för internet från 1 Mbit per sekund till 10 Mbit per sekund. Det finns även ett förslag på att stärka rennäringen med 10 Milj kr per år från 2018 som hanteras av sametinget, totalt 114 milj. kr,

Andra satsningar är en OECD-studie som utvärderar effekterna av livsmedelssektorns innovationssystem. En slutrapport planeras i mars 2018.

OECD kommer göra en jämförande studie mellan olika länder där Sverige kommer delta, ev. även med Kanada, Australien, Peru, USA och Colombia, för att studera hur ursprungsbefolkningen kommer in i landsbygdsutvecklingen och i regional tillväxt. För Sveriges del gäller det då den samiska urbefolkningen. Denna studie slutförs andra kvartalet 2019.

Tillväxt/analys har fått uppdraget att kartlägga företagens behov och tillgång till kapital på landsbygden. De ska undersöka hur företagens struktur ser ut i landsbygder resp. i urbana miljöer och kartlägga hur de utnyttjat offentliga kapitalförsörjningsinsatser de senaste fem åren samt hur utbud och efterfrågan av kapital ser ut i glesa och täta miljöer.

Vad gäller service har regeringen tidigare inrättat ett kompletterande driftsstöd på 35 milj. kr. årligen 2016-2019. Nu föreslår regeringen ytterligare 35 milj. kr årligen för 2018 – 2019. De återkommer hur de ska användas. Från 2020 ska 35 milj. kr årligen avsättas. Det blir då ett långsiktigt stöd vilket ger bättre förutsättningar för handlarna.

Beträffande framtida CAP var det en konferens i juni som följts upp i juli och i september inom ministerrådet och som då fokuserar på riskhanteringsåtgärder inom CAP. Kommissionen presenterar ett meddelande i november följt av ett lagstiftningsförslag nästa sommar. 2019 blir det valkampanj till EU parlamentet samt ny kommission i oktober 2019. Troligen blir det inte en revolterande reform. Det blir en förväntad minskad budget p g a BREXIT. Förslag kan komma för att minska de risker lantbrukarna ställs inför samt för att underlätta klimatomställningen. Regeringen vill ha analyser för hur CAP kan ändras på sikt.

Nu sammanställer vi vilka analyser som vi behöver komplettera med inför kommande programperiod. Det blir uppdrag till olika myndigheter i början av oktober.

Vad gäller Havs- och fiskeriprogrammet så finns beslut för att möjliggöra förskottsbetalningar till mindre företag. Förordningsändringen träder ikraft den 17 okt.

I BP 18 ökar svenska medfinansieringen till svenska landsbygdsprogrammet med 212 milj. kr per år 2018 – 2020. Av detta ska 85 milj. kr gå till betesmarker och slätterängar. Övriga medel ska gå till olika miljöåtgärder i programmet. Det blir ökat stöd till ekologisk produktion med 25 milj. kr 2018, 50 milj. 2019 och därefter 100 milj. kr årligen som permanent satsning. Detta kommer med i programändringen framöver.

I PBP 18 blir det programändringar. Regeringen förbereder detta. Förhoppningsvis klart i början av november.

För livsmedelsstrategin var det beslut i juni för ett fjärde åtgärds paket på 38 milj. kr för handlingsplaner med sex åtgärder. Hittills har man då satsat 300 milj. kr för att öka matproduktionen och stärka livsmedelskedjans konkurrenskraft och lönsamhet. De sex åtgärderna är; Bättre samverkan och samverkansformer mellan forskning och rådgivning, Utveckla digitala tjänster, Uppdrag till studier och försöksverksamhet för bättre djurhållning med bibehållen djurvälstånd, Kontroll av antibiotikaresistenta bakterier vid avelsimport, Uppdrag i Grüne Woche samt Uppdrag att kartlägga vad som begränsar konkurrensen i den svenska livsmedelkedjan.

Diskussion:

Styrgruppen diskuterade därutöver stödet till norra Sverige, skogsprogrammet, stöd till särskilt utsatta kommuner (70 milj. kr i Hela Sverige satsning), stöd till invandrarkvinnor situation på landsbygden samt var finansieringen av livsmedelsstrategin kommer från (300 miljoners satsning 2018).

På gång på förvaltningsmyndigheten:

Det är samma utmaningar nu som i juni, ex för jordbrukarstöden. Vi jobbar med att få ut pengar så fort som möjligt från 2017 års ansökningar, samt de sista 15% i miljöersättningarna även för 2015 och 2016. Det är stort intresse för miljöersättningarna, ekologisk produktion och djurvälståndersättningar. Det finns en oro att pengarna inte kommer att räcka. Men just nu inget akut behov av att varna. Fortfarande ser det bra ut. Vi har ett antal revisioner på gång, inte minst på jordbrukarstödsidan. Framförallt förra årets revisioner.

Vad gäller projekt- och företagsstöden inom LLU, fiske och landsbygd, så har det kommit in 14 000 ärenden och gjorts 8000 beslut av Jordbruksverket med samarbetspartner, ex länsstyrelsen och LAG. Det är ett större intresse än förväntat. Det kan vara ett uttryck för uppdämt behov men även stort allmänt intresse. Vi har långa handläggningstider, men vi jobbar för effektiviseringar och med förstärkningar.

Vi börjar nu få hantera N + 3, d v s att de pengar som EU gett till Sverige ska vara utbetalade och rekviderade från Bryssel inom tre år, annars tar EU tillbaka pengarna. Inget problem i landsbygdsprogrammet men i fiskeprogrammet är det ett större problem. En möjlig risk finns för socialfonden och regionalfonden för LLU. I slutet av 2018 kan det bli ett problem. De stödmottagare som har beslut och verksamhet igång måste nu komma in med sina rekvisitioner i god tid så vi inte tappar pengar. Vi har även delmål i programmen som ska vara uppfyllda 2018. Vår prognos är att det ser relativt bra ut. Det finns dock inte tillräckligt med ansökningar på klimat- och miljöområdet. Det kan finnas flera anledningar till det.

På fisket är det slut med pengar bl a för investering i vattenbruk. Några åtgärder har inte så stort intresse, ex fiskehamnar och kommunala planering. HAV har ansvar för en del i programmet. Vi har kontakt med dem för att säkra upp att medlen används och så att vi kan rekvidera från Bryssel.

En programändring kan vara både plus och minus. Svårt härleda sifferexercisen. Den är till följd av flera budgetjusteringar. Ett förslag på programändring finns till den 10 oktober med beslut i november.

De blir en förordningsändring gällande Landsbygdsprogrammet i höst. Många detaljer men det blir en ändring som innebär att Länsstyrelserna kan ha en större flexibilitet vad gäller krav på stödmottagarna vad gäller att få in den offentliga finansieringen. Det finns krav i vissa stöd att andra offentliga aktörer ska gå in med pengar. Det har tidigare varit in-flexibelt, men nu ska man kunna välja vilka stödmottagare detta krav ska gälla för.

Vad gäller uppföljning och utvärdering görs bl a en NSI utvärderingen av Nordregio. Den kommer upp i ÖK mötena. De tittar på genomförandeorganisationen för alla fonderna. Det finns en rad olika förslag om målstyrning mm som håller på att bearbetas. Det finns även ett avsnitt om Landsbygdsnätverket.

Vad gäller kommande politik blir det lagstiftningsförslag tidigast nästa år. Det är mycket konferenser, seminarier och workshops nu som kommissionen och andra arrangerar. Det europeiska nätverket är också aktiva. Det är viktigt att Sverige syns och är delaktiga. Vi behöver prioritera rätt för att delta i dessa.

Maria Gustafsson rapporterade att i lägesrapporten står det om NRN träffen mellan de nationella nätverkskanslierna. Den i Finland följde upp Cork-mötet om hur Landsbygdsnätverken kan spela roll vad gäller landsbygdssäkring. Några förslag i landsbygdskommitténs slutrapport handlade om konsekvensberäkningar och former av landsbygdssäkring. Vi pratade då särskilt om Landsbygdsnätverkets särskilda roll vad gäller landsbygdssäkring. Detta har vi anledning att återkomma till. Kommer det finnas något om detta i kommande landsbygdsprogram och vilken roll kommer nätverken att spela i säkring av landsbygdsåtgärder i programmen?

Diskussion:

Styrgruppen diskuterade N+3 regeln, handläggningstiderna och hur jämförelsen i administrationen ser ut i förhållande till andra EU-länder.

På fråga om hur N+3 regeln gäller gavs svaret att det gäller per fondnivå för LLU programmen och på prioriteringsnivå för de andra programmen. De förskott som räknas in är de förskott som Sverige får från EU. Förskott i projekten räknas inte med men delutbetalningar räknas med.

De långa handläggningstiderna beror i hög grad på ökad komplexitet i regelverket och är ett stort problem inte bara i Sverige utan diskuteras i hela EU. Även om det finns stora problem så finns det även ljuspunkter där det går åt rätt håll. Det är viktigt att vara flexibla och ha tillräckligt med resurser för handläggningen, där rimlighetsbedömningen tar lång tid, och även vid utbetalningen. Om utbetalningarna tar för lång tid kan det bli problem, exempelvis för små föreningar som beviljats stöd.

En fråga är även hur mycket av regelverket som styrs av EU och hur mycket som är bestämt på hemmaplan. Finns möjlighet att göra en jämförande studie mellan länderna?

6. Frågor på utskickad lägesrapport

En lägesrapport var utsänd till styrgruppen inför mötet. Kansliet efterlyste konkreta förbättringsförslag på hur man i rapporten kan göra kopplingarna till målen.

Rapporten är annorlunda uppbyggd nu än den var tidigare år, exempelvis kan de vara svårare med denna rapportering att följa hur grupperna arbetar. Det finns behov av att vid decembermötet utvärdera och diskutera framtida utformning.

Beslutades att

Vid nästa möte diskutera upplägget av lägesrapporten
i övrigt godkänna rapporten.

7. Ekonomisk lägesrapport.

Maria Gustafsson föredrog upplägget av den utsända ekonomiska rapporten. Det är en samlad matris/tabell där de olika medlen från TA Landsbygd, TA Fiske och projektmedel från Havs- och fiskeriprogrammet finns med i sammanbakad form. Långtidsbudgeten är inte 16,25 milj. kr. för 2017, utan det beloppet beror på att vi överför medel från tidigare period för sådant som var uppökad men inte genomfört. Där ligger också reserven på 1,8 milj. kr som gäller för hela kvarvarande programperiod. Vad gäller vår budget finansierad med TA medel från landsbygdsprogrammet så ligger vi på 44% förbrukade medel sett över hela periodens budget. Det är helt i linje med en linjär förbrukning.

Projekt Fiske och Vattenbruk hade en mer detaljerad tabell förra gången men nu ligger det som en gemensam post. Det finns en buffert kvar som kan användas vid äskande av nya aktiviteter på 1,8 milj. kr, ex för att ha en internationell nätverksträff.

Diskussion:

Styrgruppen diskuterade utnyttjandegraden av budgeten, storleken på budgetarna till de olika grupperna (risk för överbudgetering) och behov av kontinuerlig uppföljning av gruppernas verksamhet. Vidare diskuterades behovet av tid för grupperna att göra sin verksamhet, behovet av att byta ledamöter i grupperna samt balansgången mellan den tid som ledamöterna i grupperna lägger ned och volymen på kansliet.

Beslutades att

Godkänna den ekonomiska rapporten.

8. Fördjupad lägesrapport från arbetsgruppen Naturturism

Leif Öster, ordförande i Landsbygdsnätverkets arbetsgrupp Naturturism gav en fördjupad lägesrapport. Han nämnde bland annat:

- I en tid när turismen växer behövs denna grupp. Turismen växte med 6 procent totalt förra året. Denna grupp är den bredaste gruppering som finns för dessa frågor.
- Det har dock varit en process om att få samsyn i gruppen, ex vad är naturturism. Det behövs kunskapshöjande insatser. Detta är en ny näring. Det behövs kontaktytor mellan det offentliga och privata och samhället i övrigt. Det har vi jobbar med i gruppen.
- Gruppen har en bred kunskapsbas. Hur ska man öka konkurrenskraften på landsbygden är en fråga då andra produkter från landsbygden tappar i lönsamhet. Det har försvunnit 100 000 brukningsenheter i skogsbruket sedan 1970. Frågan är hur vi höjer konkurrenskraften på bästa sätt.
- Ett mål är att medlemsorganisationerna ska utbyta erfarenheter nationellt och internationellt.. De har varit med i många olika sammanhang, exempelvis i Italien, och haft egen workshop.
- Ett mål är att medlemsorganisationerna ska stödja nya affärsverksamheter. Det störta och viktigaste är att det blir en nationell strategi för naturturism. Det är långt framme nu som ett resultat av gruppens verksamhet. Gruppen har lyft naturturismfrågorna på ett bra sätt.
- Ett avtal är på väg mellan markägare och turistföretagare.
- Gruppen har varit bollplank till flera leaderprojekt. Regeringskansliet har valt vara med i arbetsgruppen. I det nationella skogsprogrammet kommer det med en skrivning om naturturism.
- Bra om styrgruppen kan ta tag i frågan om naturturism en gång till. Och viktigt komma överens om spelreglerna innan gruppen går igång.
- Vad gäller hyggesfritt contra besöksvänligt skogsbruk kommer vi förmodligen att fortsätta med trakthyggesbruk i Sverige. Fördelen med hyggesfritt är besöksvänliga skogar.

Beata Allen, kanslirepresentant i arbetsgrupp Naturturism berättade att:

- Arbetsgruppen började med att ta fram en förstudie till en behovsanalys för att kartlägga utbildningar. En SLU student gjorde förstudien.

- Tillväxtverket har haft ett arbete med att kartlägga kompetensbehov i hela besöksnäringen. Även Tillväxtverkets studie har ett kapitel som handlar specifikt om naturturism. Analysen är snart klar och då kommer Centrum för naturvägledning titta vidare på om det finns ytterligare behov av utbildningar etc. Det finns därför ett vänteläge innan Tillväxtverket är färdiga så det blir rätt ordning.
- Det som drogs igång i våras var en kvalitativ studie där arbetsgruppen gjorde ca 25 intervjuer, varav ett fokusgruppssamtal med entreprenörer för att ta reda på motgångar, hinder etc. och för att ta reda på vad som inte var kartlagt. Den studien blev klar i somras och ska ligga till grund för en metodhandbok. Gruppen ska nu påbörja arbetet med en metodhandbok som vänder sig både till offentliga aktörer men även till företagare själva med goda exempel och för att få ett erfarenhetsutbyte inom branschen.
- En spridningskonferens skall samla ihop gruppens aktiviteter, regeringens utredning, handboken och andra kunskaper och lärdomar som gruppen samlat på sig för att jobba vidare med, och sprida lärdomarna. Den hinns inte med i december utan den ska genomföras i mars. Man gör det på den budget som redan är beslutad för i år.
- Ett annat resultat av gruppens arbete är den projektansökan som gruppen formulerat och skrivit och som nu beviljades för att driva 6 pilotområden. Ekoturismföreningen är projektägare.

Styrgruppen diskuterade frågor som utbyte med andra europeiska länder, utbildning på olika nivåer av naturturism, äganderätt och allemansrätt, relationen mellan gruppen och Sveaskog, nationalparkernas kontakt med lokala entreprenörer, Landsbygdsnätverket som en neutral arena för samtal mellan olika parter samt behovet av statistik inom området.

9. Diskussion om slutsatser från slutrapport om utvärderingen av Landsbygdsnätverket

Rapporten är försenad p g a synpunkter från forskarna. Vi kan inleda med rapporten på möte i nov/december.

Beslutades att ta upp slutsatserna från slutrapporten om utvärderingen vid nästa möte.

10. Fastställa formerna för planering av 2019-2020 års verksamhet.

Maria Gustafsson föredrog utsänt material rörande formerna för planering av Landsbygdsnätverkets verksamhet 2019 – 2020. Förslaget bygger på samma form av interventionslogik som nuvarande plan, dock att planeringsperioden är längre och att styrgruppen i tidigare skede genomför en behovsanalys och sätter de specifika målen.

Styrgruppen diskuterade förslaget. Synpunkter gavs att det riskerar blir för långa ledtider i planeringen vilket riskerar ge en stelbenthet och ökad omständlighet, att behovsinventeringsfasen kunde flyttas fram till att göras under augusti och septembermånad, att andra verktyg än arbetsgrupper behöver beaktas, att arbetsgruppernas sammansättning behöver ses över och förnyas, att en flexibilitet behövs i genomförandet om nya saker kommer fram samt att det är bra om vi vet budgetförutsättningarna innan vi påbörjar planeringen.

Beslutades att revidera planeringsprocessen i enlighet med diskussionen, att mail-ledes föra en dialog med styrgruppen i höst samt att fastställa planen för 2018 vid nästa möte.

11. Fastställa mål och förväntade resultat av nätverksträffen 8-9 nov 2017

Maria Gustafsson föredrog utsänd plan för nätverksträffen 8 – 9 november. Planen innehåller mål och interventionslogik vad gäller nätverksträffen framsteg. Planeringen är i full gång.

Program har skickats ut och folk har möjlighet att anmäla sig fram tills 27e sept.

Målet är att minsta hälften av medlemsorganisationer ska delta. Detta är en form av medlemmöte där man kommer samman och fördjupar sig i ett viktigt ämne.

Beslutade att godkänna utsänd arbetsplan för nätverksträffen

12 . Fastställa reviderade stadgar

Maria Gustafsson föredrog utsänt dokument med förslag till reviderade stadgar. Justeringarna finns gulmarkerade i dokumentet.

Styrgruppen diskuterade förslaget.. Synpunkter gavs om ersättare/suppleanter ska finnas till de ordinarie representanterna (där samstämmighet fanns på mötet att inga suppleanter ska utses), om styrgruppens sammansättning och hur den kan ändras (p 5.1 under styrgruppens sammansättning av aktörer), i p 5.9 om omedelbart utträde ur styrgruppen (sätt punkt efter jordbruksverket) samt om det ska vara bestämmelser eller stadgar.

Beslutades att

fastställa de gulmarkerade ändringarna i utsänt dokument ”Stadgar Landsbygdsnätverket 2014 - 2020 reviderade juni 2017”. Ändringarna avser förtydliganden vad avser beslut om medlemskap och styrgruppens sammansättning samt styrgruppsledamöternas mandatperiod (från ettårig till tvåårig). Ändringarna ligger till grund för Jordbruksverkets beslut.

Därutöver beslutades att

Bestämmelser kallas för stadgar i dokumentet

suppleanter ej tillsätts till styrgruppen

frasen ”och anses därefter att omedelbart ha lämnat styrgruppen” tas bort

13. Beslut om värdskap för en Europeisk nätverksträff 2018 alt. 2020

Maria Gustafsson redogjorde för innehållet i utsänt pm om möjligt värdskap för en europeisk nätverksträff 2018 alternativt 2020. Kansliet föreslår att den genomförs 2018, vilket är ett år då vi inte har någon stor gala och då vi således kan ha kapacitet att aktivt arrangera en sådan träff. Vi räknar med 70 – 80 deltagare under 2 dagar och där merparten även stannar för studiebesök dag

3. Kansliet bedömer att det behövs ett budgetutrymme på 150 000 kr för det svenska nätverkets andel av kostnaderna.

Vid träffen jobbar man med en metod som värdsnationen föreslår. I Finland senast prövades innovation camp. Sverige kan då föreslå tema och inriktning. Vissa kostnader får värdsnationen ta själva. I Finland bjöd en kommun på en båtresa. En rimligare budget för Sverige ligger på ca 150 000 kr. Det kan då innebära att vi behöver en del av den budget på 1,8 Mkr som finns som reserv. Detta kan genomföras ett år då vi ändå inte har ett mellanår för ullbaggeprocess och gala.

Mycket görs från ENRD contact point, men det blir en hel del tid som görs av kansliet.

Beslutades att erbjuda det europeiska landsbygdsnätverket, ENRD, att det svenska nätverket är värd för en internationell nätverksträff (NRN -träff) under 2018 och att därför avsätta en summa på ca 150 000 kr i budgeten för att täcka de kostnader som inte ENRD kan stå för.

14. Nya medlemmar

Ett underlag är utskickat till styrgruppen om två intresseanmälningar för medlemskap i Landsbygdsnätverket.

Följande intresseanmälningar har inkommit:

- Framtiden i våra händer.
- Alumni - landsbygdsutvecklarna.

Beslutades att

till medlemmar i Landsbygdsnätverket anta

- Framtiden i våra händer.
- Alumni - landsbygdsutvecklarna.

15. Övriga frågor

Röstningsprocess för att få fram vinnande ullbagg

Nils Lagerroth redogjorde för innehållet i pm om i röstningsprocessen vad gäller ullbagg.

Styrgruppsmöte nästa år.

Preliminärt planerar styrgruppsmöten 2018 under vecka 6, 22 (internat), v 38 samt v 48 (internat). Kansliet kommer att skicka ut en doodle för att få fram de datum då flesta kan.

Rural lab 9 – 11 april 2018

Thomas Norrby berättade om Rural lab den 9 – 11 april i Estland, som blir ett extramöte för styrgruppen. Det är öppet på förslag på teman inför rural lab diskussionen. Det blir även en viss tid för att ha utbyte mellan styrgrupperna i Estland, Finland och Sverige. Ett intressant tema kan

vara framtidsfrågor, ex kommande programperioder. Det kan även vara intressant att ha med departementet. Temat från vår nätverksträff kan också vara intressant att fördjupa sig i. Andra förslag på teman är rural proofing, eller den ideella föreningsverksamheten på landsbygden.

Beslutades att

Godkänna omröstningsprocosen för ullbaggen

Kansliet skickar ut doodle för styrgruppsmöten 2018

Thomas Norrby fortsätter planeringen av Rural Lab 9 – 11 april i Estland

16. Informationsutbyte

Tid gavs för ett kort informationsutbyte om vad som är aktuellt i de medlemsorganisationer som styrgruppsledamöterna representerar:

Sofia Lindblad, LRF: Livsmedelsstrategin är viktig för LRF nationellt och regionalt. Det är mycket fokus på det. Även framtida CAP har man börjat titta på. I v 39 – 40 har alla kommungrupper aktiviteter för att lyfta det gröna näringslivet gentemot kommuner och opinionsbildare.

Sofia är numera enhetschef på LRFs kommunikationsavdelning och jobbade tidigare på ett projekt som heter Jobba grönt. Det är framförallt ett projekt på sociala medier med målgruppen ungdomar 13 – 15 år gamla. De gick live i januari och de har nått 10 miljoner besökare med hjälp av youtubers. Det finns fem youtubers med i projektet som har många följare. Sedan kampanjer på många ställen vilket är spännande. Tänk på vad målgruppen vill ha och anpassa detta. De har fått fria tyglar och då har det gått väldigt bra.

LRF firar 100 års jubileum den 15 nov. Mycket fokus på vad som hänt men också fokus på framtiden. Inte bara bokslut utan mer framåt.

Anders Johansson Coompanion: Companion jobbar mycket med integration i olika branscher. Trenden nu är att vilja förädla livsmedel. De har personer i olika utbildningar. Mejerier och att göra ost är intressant, men det finns inte mjölk att få tag i. De har kontakt med Arla för att man inte får tag på råvaror. I Syrien äter man bollost som är beroende av att man hittar fet komjölk. Detta behöver lyftas för det finns en potential.

5 november släpps en film om medarbetarföretag. Den kooperativa veckan är v 47.

Ingmar Elofsson: Vi jobbar i ett projekt med 17 områden runt Östersjön för att kartlägga skadorna av skarv och säl. SLU är engagerad.

Karin Skantze, Naturvårdverket: Naturvårdsverket jobbar med är ett regeringsuppdrag för att synliggöra en fungerande natur för oss svenskar, och där jord och skogsbruk är ett fokusområde. En sifo undersökning om hur viktigt det är med humlor och bin i Sverige blev ett radioinslag. Det var okonventionellt att jobba på detta sätt. Det behövs då även ett fungerande företagande på landsbygden för en fungerande natur. NV har fått anslag att fördela på olika miljöåtgärder, ex stöd till våtmarker och klimatklivet och jobbar mycket med att få folk att vilja söka. Att hela tiden rapportera nyttan till medborgarna är viktigt. Ett ökat samarbete med andra är viktigt vad gäller förnybara energisatsningar.

EUROPEISKA UNIONEN
Europeiska struktur- och
investitionsfonderna

Ingmar Alm, Fotbollförbundet: Förr fanns en slogan ”En förening i varje by”, nu heter det ”Fotboll för alla – överallt” eller ”Alla är olika – olika är bra”. Tidigare har det varit en central rådgivning till alla distrikt vad gäller landsbygdsfrågor. Nu blir vissa distrikt mentorer till andra distrikt, till exempel vad gäller leaderansökningar.

Thomas Norrby, SLU: SLU har besök från Kina tack vare ELARD. Vi väcker därmed frågan om demokrati vilket är intressant. SLU har fått pengar från Kampradstiftelsen för ett entreprenörprojekt. 23 projekt är med i projektledarutbildningar.

Uppsala klimatprotokoll för hur man kan tänka för hur man kan jobba framåt för att ta nya steg. Uppsala klimatprotokoll ett bra exempel på hur man kopplar ihop stad och land.

De utvärderar svenska modellen för fibrer där både Jordbruksverket och Tillväxtverket är uppdragsgivare. Fyra plattformar om framtidens jordbruk och landsbygdsutveckling är på gång. Den första generationens plattformar har funnits tidigare och nu gör man en ny variant.

Annika Andersson, Leader: Det är ett dialogmöte idag på Jordbruksverket med LUS. Det gäller frågor om regler, statistik, avslutning av programperioden och rena handläggningsfrågor.

De fem oprioriterade områdena jobbar vidare på lite olika sätt, men två är avslutade och nedlagda.

Anneli Gunnars Naturbruksskolorna förening: Det ser just nu ut som ett utökat intresse för naturbruksutbildningar. Elevkullarna har dock minskat med 25% sedan 2007. Flera skolor har försvunnit. Det som är viktigt är att programmet ger högskoleförbehörighet.

Framtiden diskuteras mycket inom naturbruksskolornas förening. Naturbruksskolorna har en egen liten mini ung-ullbaggstipendium. Det är ett uppskattat stipendium.

Även de fria skolorna är med i skolföreningen.

Harald Svensson, Jordbruksverket: Det kan anställas en ny landsbygdstrateg. Det blir en workshop om det i oktober för att diskutera myndighetens landsbygdstrategiska arbete framöver.

19. Nästa möte

Nästa möte är på Öland den 29 – 30 nov.

20. Avslutning

Harald Svensson avslutade mötet och tackade de närvarande.

Vid protokollet

Nils Lagerroth

Justeras:

Ingmar Elofsson

